

Maximale kwaliteit is gegarandeerd in horizontaal toezicht

Uit de fiscale review onder SRA-kantoren bleek dat er geen verschil in kwaliteit waarneembaar is tussen horizontaal toezicht (HT)-kantoren en niet-HT-kantoren. Dat betekent dat vele er klaar voor zijn over te stappen op HT. Mede om dit te stimuleren wil SRA een volgende fase ingaan. Daarbij is van belang om van de Belastingdienst te horen: waar staan we met elkaar en hoe zien zij momenteel HT? SRAadviseur praat met Driek Kamps, landelijk directeur Belastingen MKB en Jon Hornstra, programmanager Fiscaal Dienstverleners Belastingen MKB.

Hoe ziet de Belastingdienst de ontwikkeling van HT momenteel?

Kamps: "Kwaliteit van de aangifte heeft voor de Belastingdienst de hoogste prioriteit. En dat is ook de inzet geweest bij de ontwikkeling van HT. Des te meer kwaliteit geleverd wordt, des te meer wij kunnen terugtreden in onze responsieve handhaving. Binnen HT is, landelijk gezien, SRA een grote belangrijke speler. Er wordt naar jullie gekeken en geluisterd."

Is er een verschil waarneembaar in de aangifte (outputcontrole) van enerzijds HT-kantoren en andere aangifte leveranciers dan wel SRA-kantoren?

Kamps: "Als we kijken in onze analyses naar aangiftes die onder HT vallen en aangiftes die niet onder HT vallen, zien we een substantieel beter en betrouwbaarder beeld bij diegenen die onder HT vallen." Hornstra: "We zijn zeer tevreden over de kwaliteit. Maar er is ook een aantal zorgpunten. Met name het aantal deelnemende kantoren groeit te langzaam. Ook een flink aantal SRA-kantoren heeft nog geen HT-convenant. We hebben een gezamenlijk belang hierin. Als er meer SRA-kantoren meedoen, zetten we samen HT neer als een sterk merk; HT als kwaliteitsindicatie." Kamps verduidelijkt: "We hebben het hier dan over deelname aan HT via de fiscaal dienstverlener. Het zijn dan met name mkb-ondernemingen die deelnemen aan deze vorm van Horizontaal Toezicht. Onze doelstelling voor 2017 is dat 7,5-8% van de belastingopbrengst MKB wordt gegenereerd door ondernemers die deelnemen aan HT. Maar goed, kwantiteit is één ding. Belangrijker is: hoe borg je kwaliteit als kantoor, bijvoorbeeld ook in de aangifte van de éénpitter." Hornstra: "Nog een punt van aandacht is, is dat veel ondernemingen slechts voor een gedeelte in HT zitten; voor één middel of één belasting- of inhoudingsplichtige binnen een concern. In onze handhaving kijken we naar de gehele onderneming. Als slechts een gedeelte van een onderneming onder het HT valt, blijft onduidelijk in hoeverre alle aangiftes van een ondernemer of een concern aanvaardbaar zijn. Dat betekent dat de Belastingdienst bij deze ondernemer steeds op de traditionele manier de aangiftes moet checken."

Hoe kijken jullie tegen de zogenaamde 100 dagen-brief van de nieuwe directeur-generaal van de Belastingdienst? Hierin lees je positieve evaluaties, maar ook meer negatieve.

Kamps: "Dit was een interne brief die niet voor de buitenwereld was bestemd. Er ontstaat in zo'n situatie dan gemakkelijk verwarring, bijvoorbeeld: hebben we het over de individuele variant van het HT- of de FD-variant? Vanaf het begin hebben wij de brief zeker niet negatief geïnterpreteerd maar juist met de blik: wat moeten en kunnen we nu doorontwikkelen? Waar zit een stukje extra? Een voorbeeld is die 7,5-8% doelstelling. Die gaan we waarschijnlijk niet halen, dus wat kunnen we doen om ervoor te zorgen dat dit wel lukt." Hornstra vult aan: "We zijn juist blij dat er aandacht is voor HT. Wat belangrijk is, is dat zowel staatssecretaris als de DG het eens zijn dat de handhaving door de Belastingdienst niet alleen met boek-onderzoeken moet plaatsvinden, maar ook met allerlei preventieve instrumenten aan de voorkant. Zo hoeven we niet achteraf te repareren. Achteraf controleren en corrigeren kost tijd, geld en ergernis. HT zorgt voor het voorkomen van fouten en het vooraf verlenen van zoveel mogelijk zekerheid. En wat de staatssecretaris steeds zegt: 'Elke belastingplichtige krijgt de behandeling die hij verdient'." HT is daar een mooi voorbeeld van. Kamps: "De hele systematiek bij de handhavingsstrategie van de Belastingdienst is gericht op het benutten van de kwaliteit in het proces van het tot stand komen van aangifte van een ondernemer. Die is nou juist gegarandeerd in HT omdat we hier afspraken met elkaar over hebben gemaakt. Ik vind ook echt dat we juist hierin moeten blijven investeren. Er gaan altijd dingen fout, ook onder het HT. Die worden dan uitvergroet, maar daardoor moet je je hele strategie of behandelwijze niet ter discussie stellen."

Het fiscale kwaliteitssysteem wordt door SRA naar een steeds hoger level getild. Dit gebeurt onder meer door dit op te nemen in de SRA-kwaliteitshandboeken en door de fiscale review. Hoe ziet de Belastingdienst dergelijke ontwikkelingen?

Hornstra: "Alles wat ons verder brengt, daar kijken we met open vizier naar. Initiatieven die leiden tot meer zekerheid vooraf, meer

Jon Hornstra en Driek Kamps

We zijn op de goede weg met elkaar

kwaliteit, het drukken van administratieve lasten, daar staan wij open voor. De fiscaal dienstverlener is verantwoordelijk voor het kwaliteitsstelsel. De fiscus vertrouwt op het oordeel van de HT-fiscaal dienstverleners. We monitoren wel of de kwaliteitssystemen leiden tot aanvaardbare aangiftes, bijvoorbeeld door middel van steekproefsgewijs geselecteerde belastingcontroles.”

Helpen dergelijke zaken de Belastingdienst ook?

Kamps: “Ook onze eigen mensen geven aan dat zij vinden dat, als zaken al geregeld zijn in bijvoorbeeld een HT-convenant, we op bepaalde zaken gewoon ja of nee zouden moeten kunnen zeggen zonder dat dit veel tijd en inspanning vraagt. Bepaalde vaste processen en richtlijnen kunnen ons daarbij juist helpen.”

De Belastingdienst werkt en controleert veelal met als uitgangspunt de outputcontrole. Ziet de Belastingdienst daarbij verschil tussen kantoren?

Hornstra: “We zien inderdaad verschil. Zoals eerder aangegeven zijn er verschillen tussen HT en niet-HT-kantoren. Het foutpercentage ligt bij HT-kantoren aanzienlijk lager.” Kamps: “En hoe groter het kantoor, des te minder fouten worden er gemaakt. Dat heeft niets te maken met kwaadwillendheid, maar meer met het ontbreken van kennis.” Hornstra sluit aan: “En veel grote kantoren zijn aangesloten bij SRA. Als er bij kantoren structureel fouten worden gemaakt,

proberen we in overleg te kijken waar het mis gaat en wat er aan te doen valt. We maken onderscheid in type kantoren of ondernemers. Aan juist diegenen die bij ons in de ‘rode zone’ vallen, doen wij echt wel wat. Zowel in het reguliere proces als via een speciaal team. Via het nieuwe Forum HT wordt er ook gewezen op activiteiten die zich richten op niet-compliance financieel dienstverleners. We kunnen helaas niet overal ruchtbaarheid aan geven maar zijn transparant waar mogelijk. Denk aan de aanpak van facilitators voor belastingfraude.”

SRA denkt erover om fiscalisten te gaan opleiden volgens een bepaald, met de Belastingdienst afgestemd, curriculum gevolgd door een inschrijving in een register. Dat curriculum is gebaseerd op de Register Tax Assurance Provider. Ziet de Belastingdienst hier brood in?

Kamps: “Wij willen hier altijd naar kijken. Mensen vaktechnisch en kwalitatief goed opleiden wat leidt tot meer kwaliteit: altijd goed. Een certificering of kwalificatie van de Belastingdienst krijg je niet. Het certificeren van prediëaten is uitgesloten.”

Tot slot: zijn SRA en de Belastingdienst samen op de goede weg?

Beiden volmondig: “Ja.” Kamps: “Ik proef de bereidheid, ook in het BECON-overleg, om te leveren en te investeren in HT. Maar we moeten wel met elkaar het speelveld duidelijk maken, spelregels vaststellen en de voordelen weten te benoemen van HT.”

Hornstra rondt af: “Volgens mij worden over HT altijd goede kritische vragen gesteld die we met elkaar moeten beantwoorden en waar mogelijk vastleggen. En wat ik sowieso positief vind: volgens mij is de verhouding tussen fiscaal dienstverleners en de Belastingdienst behoorlijk verder verbeterd door HT. Er is meer transparantie, we hebben meer begrip voor elkaar en we weten beter van elkaar welke koers we varen. En dat helpt niet alleen in HT, maar überhaupt in de samenwerking.” ■

BiZ-data en fiscale risico's

De SRA-BiZ-database bevat inmiddels 150.000 jaarrekeningen en biedt de mogelijkheid om onderzoek te doen naar fiscale risico's. Niet alleen ten opzichte van de gemiddelden in een aangiftejaar, maar ook tussen de posten onderling. Bijvoorbeeld: te lage marges kunnen duiden op een niet volledig verantwoorde omzet. Een stijging van de personeelskosten in combinatie met een daling van de omzet kan duiden op een onjuiste transactie. De Branche-expertgroep Horeca buigt zich over de belangrijkste fiscale risico's in de horecabranche en zal de komende periode data-analyse inzetten om risico's in het aangifteproces te ondervangen. De Belastingdienst volgt de ontwikkelingen rondom de BiZ-database met belangstelling.